

ST. OLAV

Nr. 42

Oslo, den 18. oktober 1935.

47. årg.

Redaktør: M g r. I r g e n s. Medarbeidere: mgr. Dr. Karl Kjelstrup, dominikanerpater A. Lutz, Sigrid Undset, Lars Eskelar d

„St. Olav“ utkommer en gang ukentlig. Abonnement både for inn- og utland tegnes på alle postkontor eller direkte, skriftlig- i ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt. for utlandet tillegg av vedk. lands avisporto. Opsigelser må være eksp. ihende senest 14 dager før hvert kvartalskifte. Annonser må være innsendt innen søndag aften, manuskript innen fredag aften.
„St. Olav“'s telefoner: Redaksjon og ekspedisjon: 23743 Redaktøren privat 14161 Redaksjonssekretæren privat 17340 — „St. Olav“'s ekspedisjon og forlag, Akersveien 5 I, åpent torsdage fra 10—2 og 4—7. Lørdager fra 10—1. De øvrige dage fra kl. 10—4 Utbetalinger kun mandag kl. 3—4.

INNHOOLD: Verdensmisjonen — Hedningemisjonens problemer — N. K. K. F. s studiecirkel i Oslo — Ukjente helter III — Bøker inngått til anmeldelse — Basar — Den moderne martyr — Petrus Nommesch biskop av Luxemburg — Avskedsfest Patr Bzdy2 forlater Stabekk — Det katolske sykehus i Hønefoss snart ferdig — Spørsmål og svar — Herhjemme — og derute—

Verdensmisjonen!

et ord som omspennet alle og alt — som utvider vår horisont langt utover vårt hjem, vår by, vårt land — hinsides de fjerneste av jordens egn. Som omfatter alle folk, alle raser — millioner, milliarder.

Verdensmisjon —

der trer en skikkelse frem for oss — uendelig stor, uendelig ophøiet, uendelig alvorlig: Guds sønn er det — sendt av Faderen til verden. «— som Faderen har sendt mig!» Hans sendelse er en sendelse til den hele verden. Han kom for å bringe lyset til hele verden — han ble verdens lys. Han kom for å forløse verden fra synden. Faderens vilje sendte ham — og Faderens lys var ham hellig: «Min mat er å gjøre hans vilje som sendte mig». Må legemet enn lide — må sjelen enn engstes, så den skriker i redslens pine: «Fader — om det er mulig, så la denne kalk gå fra mig!» — Viljen er like sterk: «— dog skjete ikke min, men din vilje!» Over hele verden løfter korset sig — og på korset henger hele verdens Frelser. Det er fullbragt! Kristus er død for alle.

Verdensmisjon —

den opstandne står på oljebjerget — om ham står hans apostle: «— likesom Faderen har sendt mig, sender jeg nu Eder!» — «— gå ut i verden og lærer alle folk og lærer dem å holde alt som jeg har befalet». Apostlene går ned av bjerget. De går gjennom Jerusalems gater, over Palestinas akre, til Lilleasiens byer og bygder — gjennom alle det gamle Roms land. De kommer til verden — som verdensapostler, verdensmisjonærer. Verden hører deres ord. De ord som dog ikke er deres, men Hans som har utsendt dem. Det glade budskap om frelse for hele verden. Verden hører dem: grekerne, romerne, egypterne, kelterne, germanerne. De hører, alle folkeslagene budskapet om Kristi kors verdensmisjon. Glade tar folkene imot dette budskap — tar med glede imot frelse gjennom korset.

Verdensmisjon —

på sin hellige vaktpost står Kristi stedfortreder på jorden: «— vakt du mine lam — røkt du mine får!» Slik lyder Herrens bud til apostelfyrsten og ved ham til alle som vil tre i hans sted. For en sendelse! Til hele verden! «Jeg har ennu mange får som ikke er av denne sti. Dem bør det å føres hit, så der kan bli en hjord og en hyrde!» Fra den gang av at disse ord ble sagt kneler hellige Guds menn ved Petri klippe. Hellige sendelser legges på deres skuldre. De går ut i hele verden for å fylle sin opgave for hele verden. De er Kirkens apostle, Herrens apostle, verdensfrelsens apostle. Til alle stakels syndige mennesker lyder deres gledebudskap: Kristus er død for alle!

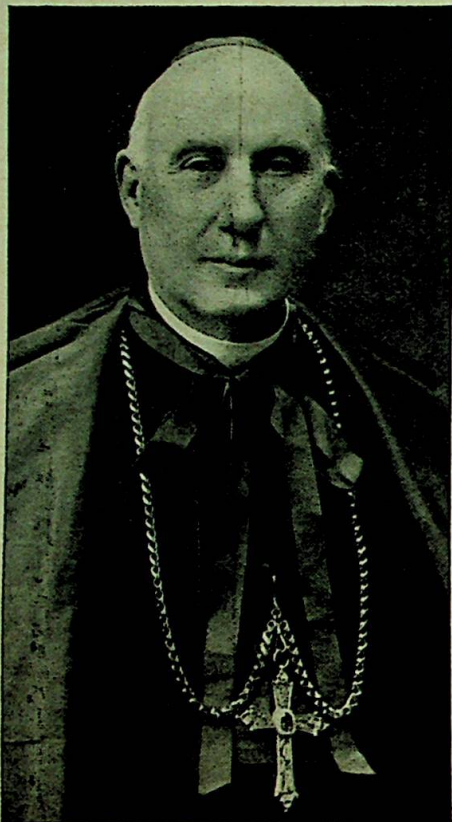
Verdensmisjon —

i troskap tjener Kristus, apostlene, den Hellige Fader, misjonærene — de er alle sendemenn. De er også sendt til dig! De bringer også dig det glade budskap om din frelse, så også du kan bli lys i Kristus. Lys og lysende — ti Kristus, apostlene, den Hellige Fader, misjonærene sender også dig til hele verden. Du har selv følt gleden ved å være frelst — glede over vissheten: «Kristus er død for alle!» Alle — hører du oppgaven som ligger i dette ord? Gi din hånd til Guds sendemann — finn din plass som ledd i kjeden. Din plass er ved siden av misjonærenes, Kirkens sendemenn. Ditt liv, din bønn, ditt offer og dine gaver skal vies forvisningen om at det er din plikt — fordi Kristus er død for alle. Ditt liv, din bønn, ditt offer og dine gaver — skal vigsles sendelsen.

Ditt liv skal være i Kristus slik at hvis du ikke selv personlig kan stå i hedningemisjonens kampfront, så kan ditt ord og dine handlinger inspirere noen i den krets du lever i.

Din bønn skal følge dem som kjemper ute —

Hedningemisjonens problemer.

Propagandakongregasjonens prefekt kardinal Fumasoni-Biondi.

Da erfaringene har vist at hedningene ofte føler kristendommens budskap som en befrielse fordi den gir dem bedre levevilkår på jorden enn de mange barbariske forhold, som de samfundsmessig sett har måttet lide under samt belærer dem om at tilværelsen har en mening og et mål, skulde man ikke tro at selve misjonsarbeidet skulde fremby problemer av nevneverdig betydning. At det rent menneskelig sett kan være tungt å forlate sivilisasjonens goder, familie, venner og fedreland for å gå til usikre og primitive forhold på fremmed sted med ofte usundt klima, er en sak for sig — men de ferreste

den skal bære dem på englevinger og kalle nåden ned over deres liv.

Ditt offer, dine gaver — bring dem til Kirkens apostoliske virke! Din plass er blandt forsvarerne av Kirkens tro — still dig til tjeneste for dens apostoliske virksomhet og støtt den!

Kristi ånd skal være vår veiledning — denne ånd som er misjonens innhold, middel og mål!

tenker sig at der ute på selve misjonsmarken kan ligge vanskeligheter, som der skal et fond av tro, håp og kjærlighet og først og sist tålmodighet til å løse. Det er noen av disse problemer som vi nu skal redegjøre for og som vi må forstå om vi virkelig vil følge våre misjonærer med full interesse for deres arbeide.

Som en fremmed kommer misjonæren ut på sitt virkested — fremmed i tale, hudfarve, kultur og mentalitet. Han møter ikke større forståelse for sin hellige oppgave: å være alt for alle og bringe alt til alle — og hedningene begriper overhodet ikke det faktum at et menneske av ren og uegennyttig kjærlighet til Gud og deres sjeler kan forlate hjem- og fedreland bare for å tjene dem. Men dertil kommer i våre dager at den nasjonale følelse og racebevisstheten i de fleste misjonsland — kanhende like med undtagelse av Sydhavsøene — er vokset frem med stor kraft og har medført en opplussen av de hedenske religioner som på alle måter har utdypet kløften mellom befolkningen og misjonæren. Mange steder betyr det samme ord både «fremmed» og «fiende», hvilket i ikke ringe grad vanskeliggjør den kontakt som må til mellom lærer og elev — mellom kateket og katekumen — før en fruktbar religiøs undervisning kan finne sted.

Denne kontakt vanskeliggjøres imidlertid også av en annen hindring: sproget. Den misjonær som tror at det er tilstrekkelig om han lærer å tale og forstå de innfødtes sprog rent formelt, vil ikke høste større resultater av alt sitt strev. Ti et sprog er jo mer enn bare et meddelelsesmiddel for dagliglivets ytre hendelser — et sprog er en avspeiling av et folks hele åndsliv og misjonæren må derfor arbeide på å sette sig inn i dets egenart, så han kan mestre det ut fra dets egne former og begreper. Og dette sprog kan være så helt avvikende fra hans egen tunge — bygget etter lover som går på tvers av alt hvad han har lært om syntaks og farvet av folkets og stammens eiendommeligheter, så han må lære å uttrykke sig i ord-billeder og efter en tankegang som ligger hans egen fjern, men som svarer til tilhørernes forestillingskrets. Kun ved å iklæ de religiøse sannheter den helt riktige sprogdrakt kommer han inn der hvor han skal ha menneskene i tale: på deres eget hellige mysterieområde. Men det er vanskelige felter å bevege sig på — ti all sprogvidenskap stemmer overens på ett punkt: hvor det dreier sig om et folks religiøse begreper eier alle sprog et veld av fine distinksjoner som man må ha satt sig helt inn i om man ikke vil avstedkomme begrepsforvirring med derav følgende skjebnesvangre feiltagelser. Forestillinger som Gud, sjel og ånd er hos mange folkeslag så fint nyansert at der skal megen møie, tålmod og takt til før det lyk-

kes en fremmed å løfte sløret som skjuler disse hemmeligheter. Men før dette slør er løftet og alle begreper klarlagte, kan det bringe store vanskeligheter om man benytter sig av dem. Misjonshistorien har mange eksempler på dette. Således var en av årsakene til den bitre strid om ritualene, som i slutten av det 17de århundre raste i Kina og ødela den lovende misjonsvirksomhet der, at man ikke kunde enes om hvorvidt gudsbegrepet «Tien» var det adækvate uttrykk for Gud eller om det var «Schangti». St. Franciskus Xaver var oppe i en lignende vanskelighet i Japan, idet han først hadde brukt den stedlige betegnelse «Dainichi» = «store sol» for Gud, men fikk å vite at Dainichi dekket et panteistiske begrep hos den buddistiske Shingongsekt og så — ifølge pater Constantie — måtte advare folk mot å be til den samme Dainichi som han nettop hadde anbefalt i den tro at den «store sol» var identisk med «rettferdighetens sol». Og for å ta et tredje eksempel: Blandt enkelte stammer i Afrika betyr det samme ord både jomfru og skjøge. At det der er vanskelig å få forklart vårt dypeste trosmysterium sier sig selv. Så vanskelig kan sproguttrykkene være at det har hendt at man har måttet omarbeide en katekismus tre ganger før den blev tilfredsstillende til undervisningsbruk.

* Noe lignende gjelder fremstillingen av den kristne moral- og sedelære. Også her er det helt påkrevet at misjonæren erhverver sig det nøieste kjennskap til hedningenes idéverden. Alene det rent ytre: klædrakten kan volde næsten uoverstigelige vanskeligheter fordi de innfødtes forestillinger om hvad som er passende og anstendig som oftest ikke svarer til de europeiske. Her hjemme i Europa kjenner vi jo også til at disse to begreper er i høi grad relative: hvad det ene samfundslag godtar i så måte stemples av det annet som støtende og ubluferdig. I muhammedanske land tilhyller kvinnene sine hoder men lar brystet ubedekket — hos noen folk er det en skam om håret sees. Batakkvinnen lar hele legemet være nakent, men benene må ingen se, så de hylles i tykke stoffer — og når Baliene og andre folkeslag bærer lendeclær, er det ikke av bluferdighet, men av frykt for «onde øine». Kirken har alltid utvist stor forståelse i disse spørsmål, selv om denne forståelse til tider kan ha vært mindre utpreget hos den enkelte misjonær. Propagandaen krever således kun at de kristne naturfolk ikke må støte an mot den almindelige bluferdighet i sin klædrakt.

Å forstå et folks sedelige grunnlag er nødvendig for misjonæren også fordi dette jo ofte med forsiktighet og tålmodighet må legges helt om og menneskene lære å bygge sitt liv på Gud og hans ti bud, hvilket kan bety en fullstendig nyorientering for samfundslivet og familielivet. Den største vanske-

lighet for den kristne livsanskuelse kommer imidlertid ikke fra hedningene, men fra den gudløse propaganda som utgår fra europeisk hold og som er nådd frem til hedningene også. Materialismen har gjort store erobringer — men heldigvis spores der nu også på mange kanter en kraftig reaksjon fordi socialismen og industrialiseringen ikke har høinet befolkningen eller gjort menneskene lykkeligere. Dsse hedenske folkeslag har forstått at massenesket ikke er en potensering, men en nedverdiggelse av det menneskelige og som mottrekk mot dette har de satt alt inn på å utvikle en høiere personlighetsverdi gjennom de unges opdragelse og utdanning. Misjonærene har en stor oppgave blandt de folk som er kommet til denne erkjennelse: å vise at den virkelige ekte personlighet alltid er en frukt av religion — av et sterkt Gudsforhold. Men blandt de folk som er smittet av bolsjevismens idéer er all misjon ahyre vanskelig.

*

Så kommer vi til de problemer som har sin rot i de hedenske folk selv. Ti de er jo nedsyttet i årtuseners arv av hedensk skikk, hedenske anskuelser og hedenske moralbegreper. Ad mange og lange omveier må først sjelenes jordbunn bearbeides før der kan skaffes betingelser for at Guds ord kan slå rot. Og dette må ofte skje på en måte som tilsynelatende ikke har det ringeste å gjøre med misjonærens egentlige oppgave som folkets religiøse lærer. Han må f. eks. påta sig å opdra folket til renslighet, arbeidsomhet, orden og regelmessighet samt gi det forståelse av det ofte helt ukjente begrep: plikt. Det er en langvarig og møisommelig forskole han må la sine katekumener gjennomgå før han kan ta fatt på den egentlige religiøse undervisning. Hos ellers kultiverte hedningefolk er denne vanskelighet i regelen fort overvunnet skjønt innfølingen i et folks mentalitet aldri er noen lettvinnt affære. Men en annen vanskelighet kan melde sig derved at kristendommen tross sin universelle karakter som gjør den beregnet og egnet for alle folk til alle tider, fordi den er vidt-omspennende nok til å kunne favne alle folkeslags karakterieidommeligheter — allikevel ofte kommer til hedningene i en form som er dem komplett uforståelig. Ifølge sin historiske utvikling har kristendommens formelle utforming en rent aristotelesk vesterlandsk struktur, som ikke kan opfattes av de hedenske folks tankegang. Det er misjonærens oppgave å omforme de kristne sannheter i en helt annen forestillings- og ideverden ved gjennom studiet av hedningenes sagaer, myter og folkeoverleveringer å gjøre alt så lettfattelig for dem som mulig — uten at selvfølgelig den historiske tradisjon eller dogmene berøres av transformeringen. Det sier sig selv at dette er en meget vanskelig oppgave. Tenk således på Indien hvor Kristologien støter på den vanskelighet at uttrykkene: natur og person, som lig-

Gjensidige

Norges eldste livsforsikrings- og livrenteselskap.
Stiftet 1847.

ger til grunn for den dogmatiske definisjon i vår trosbekjennelse, i den indiske begrepsverden har en helt annen betydning enn i vår. Eller for å ta noe annet: Herrens lignelser er bygget over forholdene i Palestina. Hva skal så en misjonær gjøre når forholdene i misjonslandet slett ikke frembyr noen paralleller — hvorledes skal han der forklare lignelsen om det tapte får, hjorden og hyrden for et folk som er helt primitivt og ikke kjenner til akkerbruk eller kvegavl? Hvorledes skal han forklare bønnen: «Gi oss idag vårt daglige brød» — når brød er en ukjent ting? Og tenk på det problem som Eukaristien frembyr under slike forhold!

Endelig kan selve trosinnholdet gi anledning til ikke få vanskeligheter. Nu tenker vi ikke så meget på de store hemmeligheter som treenigheten og menneskevordelsen — men la oss bare ta en for oss så selvfølgelig ting som at vi alle er like for Gud — noe som imidlertid faller inderne med sin tradisjonelle kaste-hovmot så svært for brystet, at Propagandaen har sett sig nødsaget til å foreskrive at ingen må bli døpt som anser medlemmene av en eller annen kaste eller de uten kaste for en massa damnata (en masse av fordømte), og at man derfor for dette punkts vedkommende skal kreve en offentlig bekjennelse før dåpen. For papuanerne faller det vanskelig å forstå at de som tilhører den fiendtlige nabostamme kan komme i samme himmel som dem selv.

*

I et misjonsland lider katekumenene sårt under savnet av det som vi vil kalle et katolsk miljø. Misjonæren selv føler alltid mangelen av den støtte som ligger i den kristne familie med en kristen mor. Det enkelte menneske er her ofte så sterkt knyttet til sin familie eller stammen at antagelsen av kristendommen kan bety en fullstendig isolering, hvorfor vi også ser at misjonærene i Øst-Asien legger arbeidet an på å omvende menneskene familievis. Den hedning som begynner å ta undervisning er dog stadig på mange måter kjedet til sitt hedenske miljø og hans overgang til kristendommen kan medføre hans utstøtelse av samfundslivet. Det er derfor mange steder umulig å døpe et menneske før der i det er skapt et martyrsinn som kan stå fast mot alle påkjenninger. Dette sinnelag møter imidlertid megen rent menneskelig motstand og denne motstand kan forhindre all videre fremgang.

Sannelig har hedningemisjonen problemer av en større rekkevidde enn man tenker sig og sannelig trenger den derfor vår bistand i bønn og arbeid for den, dens menn og ordenssøstre!

N. K. K. F.s studiecirkel i Oslo

tar sine møter mandag 4. november. Innmelder til

rk. Müller i telef. 81 970, 9—16.

Ukjente helter. III.

(Efter Roquette ved E. F.)

Her ved Hudsonbukten på 60° nordlig bredde er det et steilt forberg av is og fjell. Og på dette forberg er der noen elendige hytter gjennempisket av stormen, og i disse hytter finnes mennesker som lever i den mørkeste overtro.

Disse menn med kastespyd hvis spiss er en hvalrosstann, som modig angriper isbjørnene uten å skjelve på hånden, bever som små barn for den store mørkets ånd.

Vismannen besverger de avdødes ånder og på et tegn fra dem opstår hat og mord. De hisser far mot sønn. Sneen er bedekket med brodermord. Det er Kain som går forbi. Oldinger drepes. En pike blir født og drepes. Kvinnene er en ting man kan kjøpe og selge. Det er i sannhet ulykkelige sjeler og det er disse ulykkelige biskop Turquetil vil bringe frelse og fred.

På spissen av forberget har bønnens mann bygget en kirke og betrodd den til «Den hellige Therese av Jesubarnet»s omhu. Misjonærenes lille søster, der som han er utgått fra Nordmandis jord og som er fire år eldre enn han.

Og nu ser det ut som der ligger rosenblader over sneen tross vindens rasen. Hun lovet at hennes himmel skulde bestå i å gjøre godt på jorden. «Efter min død vil jeg la et regn av roser falle ned på jorden».

Den hellige Therese av Jesubarnets misjon, du har lært dine sønners elendighet å kjenne, da de bygget ditt alter — Pater Duchannes og pater Girards elendighet, nestekjærlighetens tjenere.

Mens de bygget hennes hus var elementene sloppet løs. Omkring dem styrtet alt sammen, men lyset foran hennes billede brente videre. Dets flamme lyste som var det Guds vilje den skulde stråle ren og klar som hun selv.

*

En skygge i tåken; skyggen av en mann, en hund og skyggen av en gammel vaklende kvinne som tumler og faller omkull.

De har gått hele dagen og hele natten. I ti dager har de ikke spist annet enn lærstrimler. Det er stammens jeger.

«Hvor er det blitt av din kone?» Jegeren peker «Hun er et sted langt der borte».

«Hun kunde ikke gå lenger. Jeg har båret henne tre dagsmarsjer, tre dagsmarsjer har jeg slept henne med. Da kunde jeg ikke mer. Jeg har måttet la henne bli tilbake».

Mannen gjør igjen en bevegelse. «Langt der borte. Og siden er det blitt natt ti ganger».

Og mennene fra handelstasjonen kommer: «Hvor er din kone?» — «Hun er langt der borte — ti dager!»

Og mennene går inn i sine varme hytter hvor il-

den spraker i ovnene. Da kommer bønnens mann. Og eskimoen gjentar: «Hun er derborte — ti dager». «Jeg går dit».

Pateren nøler ikke. Han har håp om å redde en sjel. Han spenner hundene foran sleden, — og avsted!

En aften finner han i en snehytte et legeme. Det er ennu liv i det. Den syke kvinnen hadde slept sig ned til sjøen, slått hull på isen og fanget en fisk. Hennes svake stemme klager: «Jeg fryser, jeg fryser ihjel».

Pater Duchanne bringer henne gjennom snestormen til misjonen. Da åpenbarer kjærlighetens under sig. Eskimokvinnen ber om å få lære den Gud å kjenne hvis tjener har våget livet for å redde en stakkars kvinne.

Dåpsvannet fukter hennes panne, vannet som renses og løser fra synden. Nu kan hun rolig dø. Kulden i henne sviner litt etter litt, og hun går inn til Herrens fred. Pater Duchanne syr henne inn i en rensdyrfeil og begraver henne i sneen. Stakkaren som har hatt så megen sorg, som har lidt så meget, kjenner endelig den evige hviles nåde.

Dette skjedde bare for noen måneder siden på Eskimo-kap hvor den lille søster Therese brer sin hvite karmeliterkappe ut for å beskytte, trøste og vel-signere. Under polarhimmelen, midt i den hvirvlende storm, regner det med roser. — Kjærlighetens roser, barmhjertighetens roser.

Bøker inngått til anmeldelse.

ASCHEHOUG & CO.:

Franz Werfel: «De firti dagene på Musa Dagh».

Kristian Schjelderup: «På vei mot hedenskapet».

Hans Fallada: «Vi ventet et barn —».

Martha Ostenso: «Nona».

GYLDENDAL NORSK FORLAG:

Nordahl Grieg: «Vår ære og vår makt».

Isak Dinesen: «Syv fantastiske fortellinger».

GAMMERMEYERS BOGHANDEL:

Ella Anker: «Et år i Rom».

N. W. DAMM & SØN:

Eugenie Geelmuyden Winther: «Frøken Tankeløs får noe å tenke på».

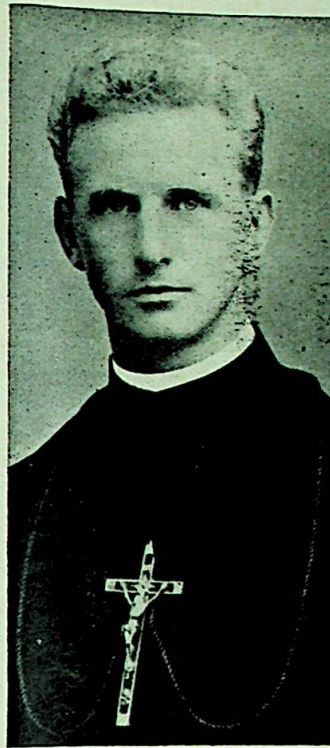
Basar.

St. Olavsforbundets lokalforening i St. Olavs menighet avholder basar i foreningslokalet, Akersveien 5 fra 3. til 10. november.

Gaver til basaren og tombola mottas med takk og bedes sendt til sognepresten, mgr. I r g e n s eller til St. Josephs Institutt.

Styret.

Den moderne martyr.

Dette er bildet av den unge hedningemisjonær pater Morscheuser av det guddommelige ords kongregasjon som blev myrdet av de ville på Ny Guinea for ca. ett år siden. Han hadde i to år ført en heltemodig kamp for å bringe kristendommens lys inn i de formørkede sjeler — og hadde opslått sin bolig i en usund og vanskelig tilgjengelig egn hvor han ofret sig helt for de innfødtes vel. Dette offer blev lønnet med døden — men etter viste det sig at det gamle ord: «Martyrenes blod er Kirkens sed» har bevart sin hele aktualitet den dag idag. På det sted hvor han falt, finnes nu en misjon i rask opblomstring, hvor den unge martyrs minne er i frisk og levende erindring.

Petrus Nommesch, biskop av Luxemburg.

Som allerede meddelt i forrige nummer avgikk mgr. dr. Nommesch, biskop av Luxemburg, ved døden tirsdag den 9. ds. Den avdøde biskop, som blev 71 år gammel, var født i Greiveldingen og blev presteviet i Rom den 28. oktober 1890. Den 8. mars 1920 blev han utnevnt til biskop av Luxemburg og virket utrettelig i sitt høie kall til døden befridde ham fra lange tiders lidelse som dog ikke hadde hindret ham i å utføre sitt velsignelsesrike arbeid som landets overhyrde. Den høitidelige likferd fant sted mandag den 14. oktober under ledelse av biskop dr. Joseph Philippe, den avdødes efterfølger. Tilstede var 10 biskoper, hvoriblandt biskop Mangers, med den pavelige nuntius Micara, Bryssel, i spissen. Som man vil huske var det mgr. Nommesch som i sin tid konsekret biskop Mangers. Mgr. Nommesch er blitt bisatt i Luxemburgs vakre katedral.

Biskop dr. Joseph Phillip's høitidelige intronisasjon fant sted den 17. ds. i katedralen.

Avskedsfest. Pater Bzdyl forlater Stabekk.

Stabekk menighet mister den ene av sine to avholdte marist-patres, nemlig sognepresten, pater Bzdyl som en av de nærmeste dager forlater Stabekk for å gå over i sitt nye virke som prest ved det nye katolske hospital på Hønefoss. Menigheten hadde i den anledning arrangert avskjedsfest i Stabekks prestegård torsdag den 10. ds. Man møttes til et innbydende bord med tentde lys og smakfulle dekorasjoner i høstens farver.

Fru ing. Henriksen — der som vanlig skilte sig fra sitt hverv som vertinne på en ypperlig måte — ønsket velkommen tilbords. En morsomt avfattet meny på rim øket feststemningen. Der blev i aftenens løp holdt diverse taler. Hr. H. Boetje tolket i varme ord menighetens takk for hvad pater Bzdyl hadde vært for den i sin krevende og ofte på mange måter vanskelige opgave som sogneprest her, hvor medlemmene bor spredt over et stort distrikt. Avstandene er lange, men sognepresten fant vei til alle. Med utrettelig godhet og klok forståelse av den enkeltes tarv sparte han sig aldri, intet offer var for stort om nogen på en eller annen måte kunde hjelpes ved det. Pater Bzdyl svarte med å takke menigheten for den offervilje han alltid hadde møtt og håpet at denne heller ikke senere vilde svikte, men også komme hans efterfølger tilgoe.

Hr. Boetje tok derefter ordet for på alles vegne å ønske pater de Paepe velkommen som den nye sogneprest og uttrykte menighetens glede over at det var blitt ham, som jo fra før er kjent og skattet for sitt arbeide i Stabekk ved pater Bzdyls side. Pater de Paepe takket i bevegede ord pater Bzdyl for det gode samarbeide i de forløpne år og dvelte særlig ved pater Bzdyls iver og omsorg for å gjøre andre en tjeneste eller glede — når han kunde det.

Hr. ing. Henriksen hyldet pater Bzdyl som den menneskelig forståelsesfulle venn og priste den store gjestfrihet som gjennom våre kjære patres preger Stabekk's prestegård. For anledningen hadde hr. Henriksen forfattet en sang, hvor alvor og spøk på en spirituell måte var flettet sammen og som med sin muntre melodi gav utløsning for en noget vevmodsfylt stemning som en slik avskjedsfest — naturlig nok — fremkaller hos deltagerne. Det eksemplar av sangen som blev levert pater Bzdyl var utstyrt som et lite hefte med en (av hr. Henriksen) nydelig utført tegning av Stabekks prestegård på omslagets forside. Tilslutt blev der ved hr. O. Melbye overrakt pater Bzdyl en erindringsgave fra Stabekks menighet.

Ad.

Det katolske sykehus i Hønefoss snart ferdig.

Innvielsesfesten er fastsatt til 27. oktober.

I «Ringerikes Blad» for 3. oktober leser vi: «Arbeidet med det katolske sykehus på Western-tangen skrider nu raskt fremover.

Både kapellet og presteboligen er nu ferdig, og i løpet av 3 uker er også sykehuset klar til innvielse, meddeler byggmester Petersen.

Igår blev anlegget besikket av biskop Mangers og to priorinner, og det blev da bestemt at sykehusests og kapellets innvielse skal finne sted søndag den 27. oktober.

Kapellet er som nevnt ferdig. Det blir et vakert lite gudshus med plass til ca. 70 personer. — Klokkene er bestilt hos Olsen Nauens klokkestøperi i Tønsberg.

I sykehuset vil det meste av den gamle bygning bli anvendt til sykeværelser. I den nye avdeling blir det operasjonssal, forbindelsessal, røntgenavdeling, kjøkken og spisesal, og også endel sykeværelser. Ialt blir det som tidligere meddelt plass til ca. 30 pasienter. I kjelleren blir det montert varmtvannsanlegg, vaskerum, elektrisk rulle, likesom man får elektrisk matheis til alle etasjer.

Spørsmål og svar.

(Under denne rubrikk vil en av våre medarbeidere, mgr. Kjelstrup i Kristiansand, svare på spørsmål som kan påregne almen interesse).

Klosterlivet og Evangeliet.

Spørsmål: Hvor i Bibelen finnes det nogen hjemmel for ordenslivets religiøse lovlighet?

K. A.

Svar:

Det klassiske evangelium for ordenslivet er uten tvil i første rekke Matt. 19, 16—39. Her gir nemlig Frelseren den unge mann (og med ham enhver som lenges efter å føre et liv på et høiere plan og helt for Gud) tre råd: 1) frivillig fattigdom, 2) livsvarig kyskhed og 3) fullkommen lydighet under en geistlig foresatt. Disse såkalte «evangeliske råd» er bare forpliktende for de personer som efter en lengere prøvetid har fått lov til å avlegge de tre ordens- eller klosterløfter som svarer til rådene.

Man har undertiden fra protestantisk hold innvendt at Kristus i det citerte evangelium ikke taler om den livsvareige kyskhed. Dette råd er imidlertid konsekvensen av den frivillige fattigdom. Ti hvordan kan man sørge for ektefelle og barn, når man ingenting eier? Legg også merke til Jesu ord i vers 29: «Og enhver som forlater sitt hjem eller bror eller søster eller far eller mor eller hustru eller barn eller akre for mit navns skyld, skal få hundrefold igjen og

Korrespondanse - kursus

i tilskjæring og veiledning i søm.

Skriv efter plan. Vedlegg svarporto.
Elever inntas til kurser hele året

Lady tilskjærer- og syskole

Pilestredet 31 Oslo - Telefon 10129.

arve det evige liv». Det tør også være på sin plass å minne om Paulus' ord om cølibatets uomgjengelige nødvendighet for enhver som vil ofre sitt liv helt for Gud (1. Kor. 32, 33).

Når derfor våre i troen skilte brødre angriper ordenslivet i selve Evangeliets navn, er dette bare et nytt vitnemål om den freidighet hvormed man ignorerer skriftsteder som ikke passer inn i det protestantiske læresystem. Det er dessuten intet mindre enn en grov misforståelse, når det undertiden insinueres at den katolske Kirke helst så at alle mennesker gikk i kloster. I intet samfund er respekten for det individuelle livskall så stor som i Moderkirken. I sin lovbok erklærer den derfor klosterløfter som ikke er avlagt frivillig for ugyldige. Hvor protestantismen nivellerer, tar den katolske Kirke de forskjelligste individuelle anlegg i sin tjeneste, leder dem i det rette spor og beskytter dem mot overdrivelser, idet den åpner dem virkefelter, hvor de kan få utfolde sig til velsignelse og gagn. Den har plass for alle og bruk for alle.

Den navngjetne engelske historiker Macaulay uttrykker sin beundring for den katolske Kirkes skarpsindighet og evne til å lempe sig efter menneskenaturens individuelle anlegg og tilbøieligheter, idet han skriver: «Forflytt Ignatius Loyola til Oxford — han vilde sikkert blitt hovedmann for en eller annen pågående sekt. Sett John Wesley i Rom — han vilde uten tvil bli overhode for en nydannet, ivrig munkeorden som helliger sig helt til Kirkens åndelige gagn og ære. Tenk Dem Sankta Teresa i London — hennes aldri hvilende ildhug vilde lett gå over til formelig sinnsykdrom . . . . Gi derimot Jane Southcote plass i Rom, og hun stifter en orden for barfotede Karmeliternonner, hvorav hver eneste en er rede til å lide martyrdøden for Kirken . . . .»

Ingen vil kunne nekte at den store historiker har rett. Vil man derfor forstå ordenslivet i dets mangeartede fremtoninger, må man ha den katolske Moderkirkes dype respekt for individualiteten for øie, forenet med en aldri sviktende trospak mot sin guddommelige stifters vilje.

De norske statskirkeprester og Moderkirken.

Spørsmål: Hvorav kommer det at ikke flere av de norske lutherske geistlige slutter sig til den katolske Kirke? Man må vel forutsette at de i stillings medfør søker å lære det kirkesamfund å kjenne som faktisk er verdens største og eldste — om ikke for annet så iallfall for å kunne påvise lutherdommens eksistensberettigelse overfor tvilende sjeler som imponeres av den gamle Kirkes majestet og tradisjoner.

Forhenværende lutheraner.

Svar:

Et fyldestgjørende svar på dette spørsmål kan alene Han gi som «gransker hjerter og nyrer». At de lutherske geistlige her i landet for den altoverveiende del er familieforsørgere er naturligvis et moment som man ikke kan se bort fra. Sikkert er det imidlertid at de faktisk ikke ofrer den gamle Kirke den interesse og det stadium som de absolutt burde. Atter og atter må vi katolske geistlige forbauses over hvor lite de kjenner den kirke, hvis såkalte «villfarelser» og «menneskepåfund» de protesterer mot.

Mangfoldige ganger har det under min prestelige virksomhet hendt mig at konvertitter som hadde hentet sin utmeldingsattest på et luthersk sogneprestkontor uttalte sin forbauselse over de spørsmål vedkommende geistlige hadde stillet dem og de (sikkert velmente) advarsler de fikk med på veien til Moderkirken. Det er stadig de gamle beskyldninger man tygger drøv på og som må bringe enhver velundervist katolikk til å smile — beskyldninger som vidner om hvor tvibundet selv lutherske teologer kan være av gamle, inngrodde fordommer. Selvsagt finnes det aktverdige undtagelser, men de er dessverre få.

Hvor overfladisk kjennskapet til den gamle Kirke kan være hos norske statskirkegeistlige er det mange eksempler på. Jeg skal anføre ett. Foran mig ligger et avisutklipp fra det Herrens år 1930. Der refereres en samtale med en ansett luthersk biskop. Intervjuren spør: «Hvad mener De om den katolske kirkes fremtidsutsikter her i landet?» Biskopen svarer: «Der er neppe mange nordmenn som vil ofre sin evangeliske frihet for litt røkelse og noen vakre messedrakter». En så overfladisk og åndsfattig vurdering av den kirke som har fostret kristendommens største tenkere og edleste helteskikkelser er simpelthen hårreisende. At frasen om den «evangeliske frihet» måtte serveres var jo bare hvad man kunde vente.

Når storparten av vårt lands lutherske geistlige ennå bare har så fattige og overfladiske forestillinger om den katolske verdenskirke, er det et vitnemål om en snever åndelig horisont og en sørgelig mangel på kjennskap til Moderkirkens store landvinninger i vår tid. Det vilde være å ønske at stadig flere av dem fikk høve til å frigjøre sig for fordommene og lære verdens veldigste åndsmakt, den gamle Moderkirke å kjenne i dens sanne skikkelse.

Kirke, sekt og dissentersamfund.

Spørsmål: Jeg har ofte ergret mig over å høre katolikker kalle lutherdommen en «sekt». Det er efter min mening en betegnelse som bare kan anvendes på de nyere småsamfund som f. eks. pinsevenner, syvendedags-adventister, baptister o. l. En luthersk prest jeg talte med mente at alle trossamfund som var i mindretall i et land måtte kalles sekter. Således skulde selv katolikkene her i Norge kunne kalles en sekt, og i et katolsk eller kalvinistisk land kunde man kalle lutheranerne en sekt.

Det skulde interessere mig å høre hvad De vil svare til dette.

Nikodemus.

Svar:

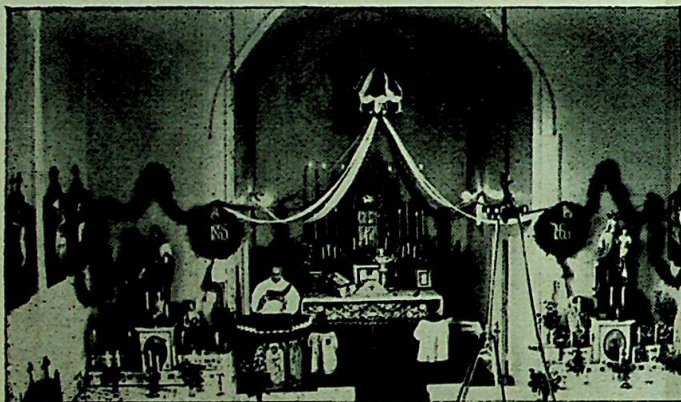
Deres lutherske prest gjør sig skyldig i en forveksling av ordene «sekt» og «dissentersamfund». Det vil man med letthet forstå, når man ser litt nærmere på ordenes etymologi.

Ordet «sekt» kommer av det latinske verbum «seco» (avskjærer, utskiller). Korrekt kan det altså bare anvendes på samfund som er dannet ved løsrivelse fra et større samfund. Historisk sett — og det blir jo her det avgjørende — er altså lutherdommen likeså vel en sekt som t. d. adventismen. Om en sekt ved forholdenes medfør er blitt «statskirke» eller «folkekirke» i et land spiller selvfølgelig

ingen rolle, ti det er opprinnelsen som her blir det avgjørende. Betegnende er det også at sektene enten bærer sin stifters navn (t. d. arianerne, nestorianerne, montanistene, lutheranere o. s. v.) eller et navn som antyder en særegen lære om et eller annet ledd i trosbekjennelsen (t. d. monofysitene, kalixtinene, baptistene o. s. v.). Overfor alle disse separatsamfund, dannet ved løsrivelse fra et annet og større samfund, står Moderkirken som den opprinnelige kirke og bærer med rette hedersnavnet den «katolske» eller almindelige kirke. Innenfor flere sekter har man jo i våre dager forsøkt å annektere navnet «katolsk» for derved å kamufilere den sekteriske opprinnelse, et ran som aldri kan forsvares.

Ordet «dissenter» kommer av det latinske verbum «dissentire» (ha en avvikende opfatning). Dette er altså betegnelsen for et mindretall og forteller intet om samfundets historiske opprinnelse. Her i Norge er altså vi katolikker dissenter og kommer som sådan under den såkalte «dissenterlov» som gir oss adgang til å danne ordnede menigheter under egne prester.

K. K.

St. Michaelskirken, Hammerfest, på sin 50-årsdag.

Herhjemme.

OPMERKSOMHETEN henledes på N.K.K.F.'s meddelelse i Erindringslisten!

OSLO. — Mariakongregasjonens første selskapelige samvær etter ferien blev holdt i forbindelse med generalforsamling med årsregnskap og en årsberetning som viste at kongregasjonen er levende og virksom og som gav medlemmene lyst til å arbeide trofast videre. Derefter kom de årlige, alltid litt spennende, valg av 3 nye styremedlemmer. Resultatet blev: Frk. Else Wahl 1ste assistent, frk.ne. Elisabeth Nylund og Martha Johansen konsultorer. frk.ne. Else Christiansen og Solveig Bjørnstad suppleanter. De nu utredende styremedlemmer er frk.ne. Astrid Seglem, Inger Carelius og Ingeborg Endresen, som takkes hjertelig for trofast og godt arbeide.

M. R.

OSLO. — O. K. Y.'s møte søndag den 6. oktober hadde samlet mange medlemmer da formannen åpnet det og gav ordet til aftenens foredragsholder pater Le Breton som interessant og belærende skildret den hellige sogneprest i Ars, Jean Baptiste Vianey, som viet sitt liv ikke bare til sjelenes frelse, men også for å lindre den materielle nød i dette sogn. Det med begeistring fremførte foredrag høstet sterkt og fortjent bifall — pateren til ære, oss til gagn. Måtte vi snart igjen få høre denne utmerkede og gode foredragshol-

der! Det var utmerket stemning utover hele aftenen og det festlig pyntede lokale gjorde også sitt til den helt igjennem hyggelige kveld.

Skr.

HAMMERFEST. — Søndag 29. sept. feiret St. Michaels kirke sitt 50-års jubileum. Kirken var meget vakkert pyntet med lyngkranser, blomster og lys. Kl. 8 var sangmesse med felleskommunion. Ved høimessen hadde også en hel del anderledestroende funnet veien dit, så kirken var omtrent full av en andektig forsamling, som lyttet til sogneprestens manende preken. Kirkens lille kor sang en tostemmig messe og utførte sine saker bra. Gudstjenesten sluttet med Te Deum og sakramental velsignelse. Om termiddagen var der festandakt, som også var meget godt besøkt. Om aftenen var det festmøte i foreningslokalet, som også var meget festlig pyntet. Sognepresten, pater Büchelmeir, åpnet med en tale hvori han i korte trekk fortalte kirkens og dens presters historie. Så blev der sunget 5 vers av en fest-hymne, som mgr. Hagemann hadde diktet til kirkens innvielse i 1885. Sangkoret opførte «Foran Sydens Kloster». Resten av aftenen hygget man sig med lek og sang. Festen avsluttet med avsyngelse av de 4 siste vers av festhymnen. Tilstede var foruten menigheten også en del innbudne. S.

og derute —

Kanada. Den første nasjonale amerikanske eukaristiske kongress er i slutten av september blitt avholdt i Cleveland, Ohio. Til pavelig legat var utnevnt kardinal-erkebiskop Hayes av New York.

Vadstena. Under store festligheter har St. Birgittastorene innviet sitt nye hvilehjem i det tradisjonsrike Vadstena. Til stede var også moder Elisabeth, priorinnen for moderhuset i Roma. Hjemmet i Vadstena skal ledes av den engelskfødte moder Catharina.

Danzig. I en stor bekjennelsesprosjon som fra Danzig gikk til Kapellenberg i St. Albrecht — stedet for Preussens apostel den hellige Adalberts virke — deltok over 15 000 menn og ynglinger. Vallfarten avsluttedes med en andakt med sakramental velsignelse som hadde samlet en uoverskuelig menneskemengde.

VATIKANBYEN. — Etter hvad «Osservatore Romano» meddeler skrider forberedelsene til den internasjonale katolske presseutstilling, som påsken 1936 skal åpnes i Vatikanet, nu raskt frem. Utstillingens generalsekretær er nylig vendt tilbake fra en utenlandsreise hvor han i forskjellige land har inspisert planer og arrangements for utstillingen. Der er allerede ankommet en del utstillingsmateriale og i Pignegården er man begynt på opførelsen av utstillingsbygningene. I forbindelse med utstillingen vil der neste sommer bli avholdt kongresser av organisasjoner som på en eller annen måte har forbindelse med pressen. Foruten en internasjonal journalistkongress er der anmeldt en kongress av den internasjonale filmspresse og annonseagenturene.

Redaktør: Mgr. Irgens.

K. Grønli's Bok- & Akcidenstrykkeri. Telefon 10 877. Oslo.